

DOSAGE

Dosage je sistem koji se u svetu sve više koristi za predviđanje potencijala konja za trčanje na određenim distancama. Sistem je razvio u prošlom veku Francuz Ž. Ž. Vilije, a šezdesetih godina ovog veka Italijan dr Franko Varola ga je modifikovao i osavremenio. U sadašnjem obliku uveo ga je dr Steven A. Roman, Amerikanac, stručni konsultant Bloodhorse magazina, moderator njihovog sajta na Internetu posvećenog ovoj teoriji.

Zasniva se na pretpostavci da pojedini pastuvi, nazvani *Chefs-de-race*, utiču na karakteristike potomaka više od ostalih pastuva. Trenutno je na toj listi oko 190 brižljivo odabranih i proverenih pastuva. Pomenuti pastuvi podeljeni su u pet kategorija prema karakteristikama koje prenose na svoje potomstvo, što se ne mora uvek poklapati sa rezultatima koje su pokazivali na trkačkoj stazi.

Tih pet kategorija su: Brilliance, Intermediate, Classic, Solid i Professional. Kategorije generalno odgovaraju potencijalu potomaka za trčanje na određenim distancama. Brilliance - najveća brzina, najmanja izdržljivost (sprinterski tip), a Professional - najmanja brzina, najveća izdržljivost (stejerski tip).

Za svakog konja posmatraju se četiri generacije pedigreea, tako što se oca u prvoj generaciji, ako je *Chef-de-race*, dodeljuje 16 bodova, u drugoj 8, u trećoj 4 i u četvrtoj generaciji 2 boda. Ovo je, naravno, zbog toga da se balansira uticaj *Chefs-de-race* u daljim generacijama, pod realnom pretpostavkom da svaka sledeća generacija ima dvostruko manje uticaja na potomstvo.

Postoje tri statistička pokazatelja ovako određenog genetskog potencijala konja:

$$DP \text{ (Dosage Profile)} = B + I + C + S + P$$

$$DI \text{ (Dosage Index)} = \frac{B + I + C / 2}{C / 2 + S + P}$$

$$CD \text{ (Center of Distribution)} = \frac{(2B + I) - (S + 2P)}{DP}$$

Generalno, veći DP označava konja sa boljim trkačkim potencijalom (više uticajnih predaka).

Takođe, veći DI i CD označavaju manju genetsku predisponiranost za trčanje na dužim distancama.

Da bi se bolje razumelo značenje koeficijenata, daje se upoređenje sa prosečnim DI i CD pobjednika preko 12 000 trka u SAD između 1983. i 1995. godine. Korelacija obe serije je dobro uočljiva:

distanca	DI	CD
1100 m	5.58	0.92
1200 m	5.09	0.92
1300 m	4.28	0.85
1400 m	4.13	0.83
1600 m	3.37	0.72
1700 m	3.37	0.71
1800 m	3.08	0.65
1900 m	2.61	0.57
2000 m	2.62	0.57
2200 m	2.07	0.43
2400 m	2.11	0.44

Prosečni DP za severnoameričke konje je 18 poena, DI = 2,40, a CD = +0,70.
Kod konja kod kojih je DP mali, ove koeficijente potrebno je prihvatiti sa višim rezervama.

Poređenja radi, daju se koeficijenti za uvezene konje rođene 1995. god. (trojci ove sezone):

KONJ	B	I	C	S	P	DP	DI	CD
PINK SPICE	3	1	0	0	0	4	BESK.	1,75
INCHING AHEAD	3	0	1	0	0	4	7,00	1,50
KALIOPA	4	1	3	0	0	8	4,33	1,13
NOREASTERN	5	1	4	0	0	10	4,00	1,10
OUT ON THE STREET	9	1	8	0	0	18	3,50	1,06
RIGHT CROSS JONNY	5	1	3	1	0	10	3,00	1,00
STELLA	9	2	9	0	0	20	3,44	1,00
TOUCH OF COLOUR	3	1	4	0	0	8	3,00	0,88
BAHAMIAN MELODY	10	4	10	2	0	26	2,71	0,85
SADIR	10	1	7	4	0	22	1,93	0,77
KAPETAN	8	1	15	0	0	24	2,20	0,71
DASHING KNIGHT	6	2	8	2	0	18	2,00	0,67
REBALZA	9	5	13	5	0	32	1,78	0,56
AFTER SALES	4	0	8	2	0	14	1,33	0,43
(uginula)								
MR. NORTH	3	1	2	0	2	8	1,67	0,38
STOLEN BEAUTY	4	0	3	1	2	10	1,22	0,30
ARIZONA	2	1	8	0	1	12	1,40	0,25
OLGA	4	5	9	2	4	24	1,29	0,13
? (o. MIDYAN)	5	0	9	2	4	20	0,90	0,00
BONY	2	0	10	0	2	14	1,00	0,00
LINDA	5	1	7	2	5	20	0,90	-0,05
READ MY LIPS	5	0	12	2	7	26	0,73	-0,23
SMILING VOTER	1	1	0	0	2	4	1,00	-0,25

Prema ovoj teoriji grla iznad crte (CD > 1) verovatno ne bi trebalo da mogu sa uspehom da trče kod nas na distancama od 2400m i dužim, u slučaju da imaju adekvatnu konkurenciju.

Naravno, Dosage je samo jedan od mogućih pristupa za procenu budućih trkačkih karakteristika grla, mnogo delotvorniji kod onih vrhunskih svetskih grla kod kojih različite prirodne anomalije (genetske, karakterne, itd.) kao i način i kvalitet uzgoja (trening, povrede, itd.) nisu uticali na njihove trkačke sposobnosti, nego kod grla kupljenih za relativno skromna sredstva, često povređena i suočena sa svim boljkama domaćeg konjičkog sporta (nedostatak kvalitetnih trenera, džokeja, itd.)